

A tanuló kódszáma:

Državni izpitni center

N 1 2 1 1 3 1 3 1

RENDES MÉRÉS

3.

szakasz

2012. május 8., kedd / 60 perc

Engedélyezett segédeszközök: a tanuló által hozott kék vagy fekete feltöltő vagy golyóstoll. A tanuló egy értékelőlapot kap.

3. szakasz végi

ORSZÁGOS TUDÁSFELMÉRÉS

ÚTMUTATÓ A TANULÓNAK

Figyelmesen olvasd el ezt az útmutatót!

Kódszámodat ragaszd, illetve írd be a jobb felső sarokban levő keretbe és az értékelőlapra!

Mielőtt a feladatok megoldásába kezdenél, óvatosan tépd ki a mellékletet, amelyen a két szöveg található!

Írott betűkkel, olvashatóan írd! Ha tévedtél, válaszodat húzd át, majd írd le a helyeset! Korrektort nem használhatsz!

Az olvashatatlan válaszokat és a zavaros javításokat 0 ponttal értékeljük.

Ha valamelyik feladatot túl nehéznek találod, ne időzz sokat ott, inkább fogj hozzá a következő megoldásához!

Ha marad idő, a megoldatlan feladatokhoz a végén újra térj vissza!

Ha befejezted a munkát, még egyszer ellenőrizd a megoldásokat!

Bízzál önmagadban, képességeidben!

Sok sikert kívánunk.

A felmérőlap terjedelme 16 oldal, ebből 1 üres.

MELLÉKLET AZ I. RÉSZHEZ**Kovács Katalin**

- (1.) **Mivel ezt a nevet jó páran viselik hazánkban, s ráadásul közülük nem is egy a híresség, előre tisztáznunk kell, hogy most a kajak-kenu sport egyik kiválóságáról lesz szó.**
- (2.) Kovács Katalin Budapesten született 1976. február 29-én, vagyis szökőnapon, így négyévente ünnepelheti csak a születésnapját. Két nővére van, egyikük Németországban él. A Budapest Spartacusban kezdett kajakozni Schmidtné Palovics Angyal edzőnő irányításával, majd az MTK-hoz került, ahol Fábiánné Rozsnyói Katalin volt tizenhárom éven át az edzője.
- (3.) 1996-ban az atlantai olimpián még csak tartalékként vett részt, a 2000-es sydney-i játékokon azonban már éremesélyesként állt rajthoz, és nem is okozott csalódást. Előbb a kajak négyessel, majd Szabó Szilviával párban nyert ezüstérmet.
- (4.) Az olimpiai sikerek után egyesben kezdett versenyezni, ám a szólózásra való átállás nem ment könnyen: az első évben, 2001-ben csupán egy vb-bronzot szerzett. Kati nem adta fel, és a kemény edzésnek meg is lett az eredménye: 2002-ben minden versenyt megnyert, amin rajthoz állt. 2002-ben az Év kajakosává választották a sportújságírók szavazatai alapján. 2003-ban összesített világtakupagyőztes lett.
- (5.) A 2004-es athéni olimpiának nagy reményekkel vágott neki, bár egyéniben nem indulhatott. Janics Natasával párosban aranyérmet nyert kajak 500 méteren, négyesben pedig ezüstöt szerzett. A Kovács–Janics páros rendkívül jól bevált, hiszen azóta is minden versenyt megnyernek, amin csak elindulnak.
- (6.) A 2008-as pekingi olimpiára való felkészülése nem volt felhőtlen: három hónappal a nagy esemény előtt Katalin szakított Fábiánnéval, és Sári Nándor edző segítségével fejezte be a felkészülést. Janics Natasával párban sikeresen megvédték bajnoki címüket 500 méteren, a női kajak négyes tagjaként pedig ismét ezüstéremnek örülhetett.
- (7.) A kajakkirálynő – ahogy gyakran emlegetik – a 2010-es poznani világbajnokságon egyéni ezüstérme mellett két aranyérmet szerzett, így 29 világbajnoki címével minden idők legeredményesebb női kajakozója a világon, megelőzve a német Birgit Fischert.
- (8.) Bár magánéletében kudarcok is érték az utóbbi időben, értesüléseink szerint a sportolónő – aki már 2004-ben az athéni olimpia előtt tervezte, hogy a játékok után családot alapít – a 2012-es londoni olimpiáig folytatja pályafutását, Csipes Ferenc volt olimpiai bajnok edző irányításával. Drukkoljunk tehát továbbra is ennek a fantasztikus versenyzőnek mind a sportban, mind pedig a magánéletben!

(A www.sulinet.hu nyomán)

MELLÉKLET A II. RÉSZHEZ

Jókai Mór: Az arany ember (részletek)*

Timár Mihály hajóskapitány a Szent Borbála nevű hajón Törökországból menekíti a gazdag Ali Csorbadzsi és lányát, Timéát. Csorbadzsi útközben megmérgezi magát, halála előtt megkéri Timárt, vigye el lányát barátjához, Brazovicshoz. A haldokló utolsó szavai: vörös félhold. Timár Timéát Brazovics gondjaira bízva, a teherrel elmerült hajót pedig megvásárolja.

1. részlet

Ez volt az! Ezt értette a haldokló utolsó szavával... Timárnak a keze reszketett a láztól. Midőn kését kinyitotta, saját kezét metszette meg vele legelőször is, s akkor aztán saját vérével még vörös csillagokat is festett a vörös félhold mellé a zsákra. Felvágta a zsák kötőjét a nyílásnál; – mélyen belemarkolt; szép tiszta búza volt benne. Aztán kifejté az alsó szegleteit. Szép tiszta búza ömlött ki belőle. Akkor végighasítá az egész zsákot; s a szétomló búza közül egy hosszúkás bőrzacskó esett lábai elé. A zacskón lakat volt. Azt letörte. És aztán kiönté annak tartalmát az ágyra... Egész füzérek szíjra húzott gyűrűkből, miknek kövei brilliantok, zafirok, smaragdok; – karperecek opállal, türkizzel rakva... Egy kincs volt ott. Egymilliónyi érték... Egy milliót vitt magával a Szent Borbála. Ez nem káprázat, nem álom; ez való. Ali Csorbadzsi kincsei ott hevernek a nedves szőnyegen... Timár elkábultan ült le az ágy szélére... „Kié most ez a sok kincs?” „Hát kié volna, mint a tied? Megvetted az elsüllyedt hajóterhet úgy, ahogy áll, zsákostól, búzástól. Kockáztattad, hogy nyakadon vesz, s lesz belőle rothadt szemét, búzihódt trágya. Lett belőle arany és drágakő...” „Kié is lehetnének ezek a kincsek?”... „Most a »senkié« azok.” „A tied.”... „Hát Timéáé?” Ennél a kérdésnél egy fekete hosszú vékony felhő állt a hold előtt keresztül... A hold utolsó tűzcúcsát is lehúzta a víztükör alá, s végsugarával ezt mondá Timárnak: „Gazdag vagy! Úr vagy!” Hanem amint egészen sötét lett, egy hang a hallgató sötétség közepett, egy hang onnan belül e szót súgá fülébe: „Tolvaj vagy!”

2. részlet

Kivette fiókjából a gyémántkeretes arcképet, s átment vele Timéához.

– Kedves Timéa! – szólt Mihály, neje mellé leülve. – Én e hosszú idő alatt Törökországban jártam. Mikor Scutariban voltam, egy örmény ékszerész egy gyémántos foglalványú arcképpel kínált meg engem, mely nagyon hasonlít önhöz; én ezt az ékszert megszereztem, és elhoztam önnek.

Minden kockára volt téve. Ha Timéa arca ez ékszer láttára is a régi hideg egykedvűségében marad, ha feddő, sötét szemei szárazon villannak az ékszerről a férj arcára vissza, akkor ez azt fogja olvashatni azokból: „te nem vetted az ékszert Scutariban, – itt hever az fiókodban régen; ki tudja, hol vetted? ki tudja, hol jártál; ki tudja, mely sötétség vesz téged körül?”

És akkor Timár el van veszve... De nem az történt.

Amint Timéa meglátta azt az arcképet, egyszerre átváltozott az arca. Két kézzel kapott az arcképhez, s azt hévvel szorítá ajkaihoz, és mind a két szeme megtelt könnyel. Timéa arca elkezdett élni! Mihály meg volt mentve.

– Athalie! Nézd, nézd! Az én anyám! Ő megszerezte ezt nekem!

... két karját annak nyaka körül fonva, forró hangon suttagá:

– Köszönöm... Óh! nagyon köszönöm.

Visszament szobájába, s mindazon rejtett ékszereket, amik még fiókjában voltak, előszedte. Azzal visszament nejéhez.

– Még nem mondtam el mindent! – szólt Timéához. – Ugyanott, ahol az arcképet találtam, fedeztem fel még ez ékszereket is. Mind megszereztem azokat az ön számára. Fogadja el...

---

* A szöveg külső formája eltér az eredetitől.

I. RÉSZ

Az I. rész feladatai a *Kovács Katalin* című szöveghez kapcsolódnak.

Figyelmesen olvasd el a szöveget, majd oldd meg a feladatokat!

1. Mi a szöveg célja? Karikázd be a legmegfelelőbb válasz betűjelét!

- A a Kovács Katalin nevet viselő hírességek bemutatása
- B az olimpiai játékokon elért magyar eredmények bemutatása
- C a kajak-kenu sportág népszerűsítése
- D egy élsportoló pályájának bemutatása

	1
--	---

2. Hányadszor ünnepelheti a születésnapját a sportolónő a londoni olimpia évében? Karikázd be a megfelelő válasz betűjelét!

- A Harmincötödször.
- B Harminchatodszor.
- C Nyolcadszor.
- D Kilencedszer.

	1
--	---

3. Jelöld X-szel, hogy az adott olimpiai játékokon melyik felállásban milyen érmet szerzett a sportolónő!

	Sydney, 2000			Athén, 2004			Peking, 2008		
	egyéni	páros	négyes	egyéni	páros	négyes	egyéni	páros	négyes
arany									
ezüst									
bronz									

	2
--	---

4. Írd az olimpiai játékok helyszíne előtti vonalra a sportolónőt felkészítő edző(k) betűjelét!

_____ Sydney	A Csipes Ferenc
_____ Peking	B Fábiánné Rozsnyói Katalin
	C Sári Nándor
	D Schmidtné Palovics Angyal

	1
--	---

5. Írd a vonalra annak a versenyzőnek a teljes nevét, akivel Kovács Katalin legjobb eredményeit érte el!

_____

	1
--	---

6. Igazak (I) vagy hamisak (H) az alábbi állítások? Karikázd be az I vagy a H betűt!

Katalin fiatalabb lánytestvére Németországban él.	I H
Katalin már korábban gondolkodott azon, hogy abbahagyja a versenyzést.	I H
Birgit Fischernek 29-nél kevesebb aranyérme van.	I H

	3
--	---

7. Készülhetett-e a fotó Athénban az olimpia döntőjében? Válaszodat indokold is meg!

_____

	1
--	---

8. Írd ki a 4. bekezdésből az alábbiak rokon értelmű megfelelőjét:

– start: _____

– egyéni versenyzés: _____

	2
--	---

9. Fogalmazd meg saját szavaiddal az aláhúzott rész jelentését!

A 2008-as pekingi olimpiára való felkészülése nem volt felhőtlen.

	1
--	---

10. Pótold a szöveg értelmében a hiányzó szavakat!

1996-ban _____ még csak tartalékként szerepelt az olimpián.
(Hol?)

Sydney-ből már olimpiai _____ tért haza.
(Mivel?)

A 2008-ban búcsút vett régi _____.
(Kitől?)

	3
--	---

11. Alkoss a *szökőnap* összetett szó elő- és utótagjával egy-egy újabb, a mondatba illő összetett szót! Ha kell, toldalékkold is a szavakat!

Az egyik muraszombati körforgalom közepére _____ építettek.

Az üzletek vasárnap és _____ zárva tartanak.

	2
--	---

12. Pótold a mondatokban a megfelelő igekötőket!

A gyerekek papírból vágtak _____ karácsonyi díszeket.

Hanna _____ vág arra, hogy sok pénzük van.

	2
--	---

13. Írd le betűkkel a számjeggyel írt számneveket!

2001-ben _____

augusztus 29-én _____

	2
--	---

14. Írd le a 2. bekezdésben levő két intézménynév egyikének toldalékolatlan formáját!

_____

	1
--	---

15. Húzd alá az a) mondatban a felsőfokú melléknevet, majd pótold alapfokú alakjával a b) mondatot! Az így kapott b) mondatot alakítsd át felszólító mondattá!

a) Világbajnoki címeivel minden idők legeredményesebb női kajakozója a világon.

b) Kati Londonban is _____ lesz.

Felszólító mondat: _____ !

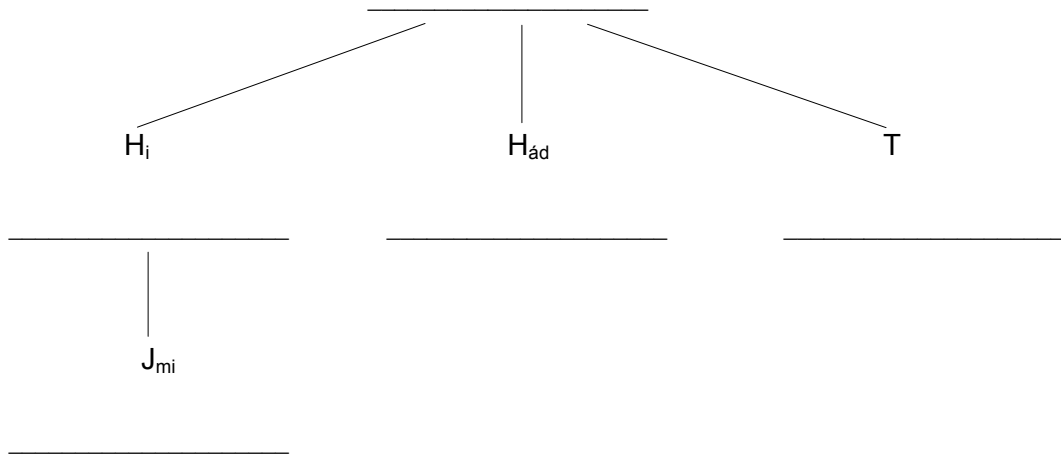
	2
--	---

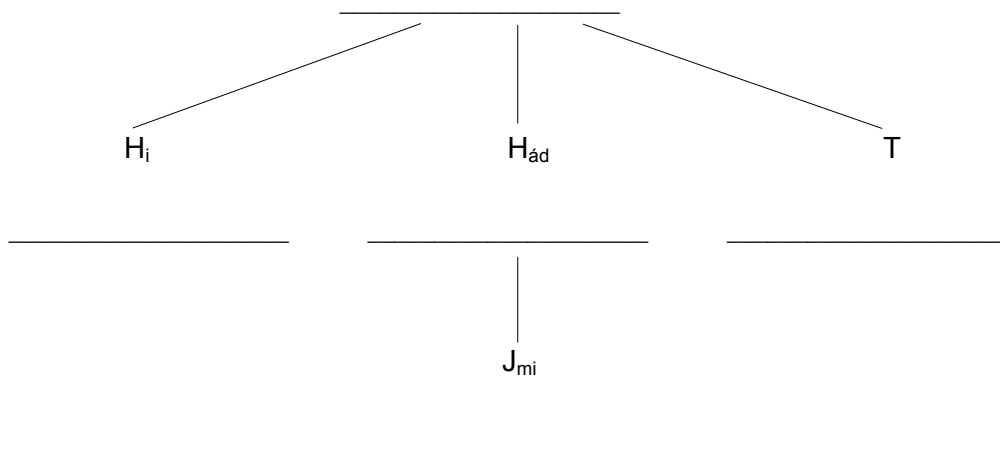
16. Melyik szerkezeti ábra felel meg az alábbi mondatnak? Karikázd be a betűjelét (A vagy B)! A kiválasztott ábrába írd be a mondatrészeket kifejező szavakat!

Az olimpiai sikerek után egyesben kezdett versenyezni.

(A) (A) $\longleftrightarrow$ Á

(B) (A) $\longleftrightarrow$ Á

	3
--	---

17. a) Állapítsd meg az alábbi összetett mondat fajtáját a megfelelő betűjel bekarikázásával!

Kovács Katalin szökőnapon született, így négyévente ünnepelheti csak a születésnapját.

- A módhatározói alárendelő összetett mondat
- B magyarázó mellérendelő összetett mondat
- C célhatározói alárendelő összetett mondat
- D következtető mellérendelő összetett mondat

- b) Az a) feladat példamondatát alakítsd át úgy, hogy okhatározói alárendelő összetett mondatot kapjál!

Kovács Katalin négyévente ünnepelheti csak a születésnapját, _____

	2
--	---

II. RÉSZ**A II. rész feladatai Az *arany ember* című szöveghez kapcsolódnak.**

Figyelmesen olvasd el a mellékelt szöveget, majd oldd meg a feladatokat!

1. A részletek Jókai regényéből valók. Mi jellemző a regényre mint műfajra? Húzd alá, illetve pótold minden sorban a megfelelő választ!

Műneme szerint: epika   líra   dráma

Formája szerint: próza   vers

A cselekmény időtartama: _____

Szereplőinek száma: _____

	2
--	---

2. Írd a válaszokat a vonalra!

A főszereplő teljes neve: _____

Az egyik mellékszereplő neve: _____

	1
--	---

3. Válaszolj a kérdésekre!

a) Mit talált Mihály a Szent Borbálán?

_____

b) Miből tudta, hogy megtalálta azt, amit keresett?

_____

c) Milyen kérdés foglalkoztatta a talált dolgokkal kapcsolatban?

_____

	3
--	---

8. Írd az állandósult szókapcsolatok elé jelentésük betűjelét!

- ____ nyakába sóz   A   nem tud tőle megszabadulni
____ nyakig ül a pácban   B   rákényszerít valamit
____ nyakán marad   C   biztos benne
____ nyakát teszi rá   D   bajban van

	2
--	---

9. Az *arany ember* című regényt Jókai 24 évvel Petőfi halála után írta. Karikázd be a regény keletkezésének éve előtti betűjelet!

- A   1823-ban
B   1849-ben
C   1873-ban
D   1933-ban

	1
--	---

10. Jókai és Petőfi barátok voltak. Ki volt Petőfi másik híres barátja, akivel költői leveleket váltottak? Írd a nevét a vonalra!

_____

	1
--	---

11. Mindhárman a magyar irodalom egyik legtermékenyebb korában alkottak. Karikázd be, melyik stílus képviselői ők!

- A   reneszánsz
B   romantika
C   realizmus
D   szimbolizmus

	1
--	---

Üres oldal